

FOI MEMO

Projekt
Försvarsekonomi och materielförsörjning 1 (7)

Sidnr

Projektnummer
A12217
FoT-område
Inget FoT-område

Uppdragsgivare
Regeringskansliet

Författare
Foled Jan Henningsson

Datum
2022-04-25

Memo nummer
FOI Memo 7856

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Sändlista/Distribution:

Regeringskansliet Försvarsdepartementet/MFI
Försvarsdepartementet/MFU
Försvarsmakten LEDS INRI
LEDS PLANEK
PROD PLAN

Sammanfattning

Snabb förmågeökning är, förutom Sveriges relation till Nato, för närvarande fokus i försvarsdebatten. Samtidigt pågår andra processer avseende operativ verksamhet och förberedelser inför beslut om långsiktig förmågeutveckling inom ramen för aviserad kontrollstation 2023 och aviserat försvarsbeslut 2025. Även om fokus för närvarande är den närtida verksamheten är det viktigt att tid även avdelas såväl inom regeringskansliet som i centrala myndigheter för att förbereda kommande processer samt sammanhangen mellan nuvarande och kommande processer.

Det råder i många fall osäkerheter om i vilken takt och utsträckning åtgärder för snabb förmågeökning kan genomföras. Det beror bl.a. på att andra länders prioriteringar samt försvarsindustris kapacitet och prioriteringar kan spela mycket stor roll. Ett exempel på en potentiell stor anskaffning är om USA skulle prioritera att leverera ytterligare Patriot-luftvärnsrobot till Sverige. Det vore därför en stor fördel att kunna frånga ordinarie strikta och detaljerade planerings- och budgeteringsprocesser för att ge myndigheter utökad handlingsfrihet.

Det kan uppstå ett motsatsförhållande mellan snabb förmågeökning och gängse rutiner och regelverk. Snabb förmågeökning kan gynnas av avsteg från ordinarie rutiner. Detta kan dock medföra risk att inte alla åtgärder genomförs optimalt ur andra perspektiv. Om det är prioriterat att förmågeökning sker snabbt behövs en förståelse och acceptans för denna risk. Exempelvis bör myndigheter ges befogenhet att vid behov frånga eller anpassa ordinarie planerings-, kravställnings- och upphandlingsrutiner. Vidare bör det övervägas om och hur avsteg kan göras från ordinarie tillståndprocesser m.m.

Försvarsmaktens redovisningar visar att myndigheten har en tydlig uppfattning om behov av åtgärder på kort och längre sikt avseende det militära försvaret. Sannolikt har Försvarsmakten också en rimligt god uppfattning avseende det militära försvarets behov av stöd från övriga aktörer inom totalförsvaret. Huruvida det civila försvaret har en lika tydlig och genomarbetad uppfattning avseende övriga mål för det civila försvaret är för författaren av detta memo osäkert. Den allmänna debatten har så här långt till stora delar fokuserat på att snabbt öka det militära försvarets förmåga. Det är viktigt att samma omsorg även ägnas åt det civila försvaret.

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

1 Inledning

Snabb ökning av det militära försvarets operativa förmåga är, förutom Sveriges relation till Nato, för närvarande ett centralt fokus i försvarsdebatten. Utspel och förhandling sker på politisk nivå medan Försvarsmakten på uppdrag av regeringen i flera steg redovisat åtgärder för att öka den operativa förmågan¹. Försvarsmakten har även i april 2022 redovisat bedömningen att det militära försvaret kan nå en anslagsnivå motsvarande 2% av BNP till budgetåret 2028.²

I detta memo antas att tydliga ökningsåtgärder av det militära försvarets operativa förmåga bör ske inom 1-3 år, medan full effekt av åtgärderna kan ta ytterligare några år att nå. Detta skulle kunna innebära en strävan att inta ny anslagsnivå motsvarande 2% av BNP redan före 2028. I detta diskussionsunderlag lyfts några centrala frågeställningar knutna till möjlighet att snabbt öka Försvarsmaktens förmåga. Frågeställningarna, som har tonvikt på attityder och tänkesätt samt produktionsförutsättningar snarare än på konkreta åtgärder, bedöms vara väl värda att beakta i den fortsatta försvarspolitiska debatten samt i det fortsatta arbetet på regeringskansliet och inom myndigheter.

Kapitel 2 lyfter fram att operativ verksamhet, snabb förmågeökning och förberedelser inför kommande försvarsbeslut sker delvis parallellt och att dessa processer sannolikt kommer att påverka varandra. Kapitel 3 innehåller korta diskussioner avseende sex frågor som kan vara centrala.

2 Tre parallella processer

Kriget i Ukraina har föranlett ett ytterligare försämrat säkerhetspolitiskt läge i Europa och en upplevd ökad hotbild mot Sverige. Det har resulterat i behov av att på kort och längre sikt stärka den operativa förmågan. Därför torde Försvarsmakten den närmast tiden behöva hantera tre stora parallella processer.

1. **Operativ verksamhet** - avser främst att använda befintliga resurser.
2. **Åtgärder för snabb förmågeökning** – antas i första hand avse att säkerställa och öka förmåga i befintlig organisation.
3. **Förberedelser inför kommande försvarsbeslut** - avser i första hand förberedelser för av regeringen aviserad³ kontrollstation 2023 (K23) samt försvarsbeslut 2025 (FB25).

Förutom dessa tre parallella processer skulle en eventuell svensk ansökan om medlemskap i Nato kunna medföra att ytterligare en process kommer att behöva genomföras parallellt med övriga tre. Detta behandlas dock inte i detta memo.

2.1 Operativ verksamhet

Operativ verksamhet avser främst att använda befintliga krigsförband och andra resurser genom exempelvis beredskapsåtgärder och närvaro inom ramen för ”aktivt försvar”. I huvudsak sker detta inom ramen för ordinarie operativ verksamhet och involverar i första hand insatsledningen och

¹ Försvarsmaktens svar på regeringsuppdrag om stärkt förmåga, FM2021-19703:10, 2022-03-08, samt Åtgärder för att öka Försvarsmaktens förmåga under 2022, FM20221-19703:6, 2022-02-24.

² Uppdrag att föreslå anslagsökning för det militära försvaret, FM2021-19703:18, 2022-04-08.

³ Regeringen har i propositionen inför försvarsbeslut 2020 (prop. 2020/21:30) angett att:

”Efter valet 2022 ska Försvarsberedningen ges i uppdrag att påbörja arbetet inför försvarsbeslutet 2025. Försvarsberedningen ska genom en kontrollstation 2023 utvärdera förverkligandet av försvarsbeslutet 2020 i syfte att säkerställa att förstärkningen och kostnadsutvecklingen är i fas enligt riksdagens beslut om inriktning och ekonomisk ram.”

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

försvarsgrensstaber inom Försvarmaktens centrala ledning. Ur den operativa verksamheten kan erfarenheter komma att dras vilka bör påverka Försvarmaktens förmågeuppbyggnad.

Den operativa verksamheten kan innebära ett ökat resursförbrukande inom anslag 1:1 och exempelvis innebära ökade personal- och driftskostnader. Ökningen torde vara begränsad då befintliga redan finansierade resurser, främst personella, i många avseende torde vara gränssättande för verksamheten.

2.2 Åtgärder för snabb förmågeökning

Åtgärder för snabb förmågeökning bedöms i första hand avse att säkerställa och öka förmåga i befintlig organisation. Det innebär i huvudsak att fylla upp förnödenheter och materiel samt öka duglighet och tillgängligheten i befintliga krigsförband och övriga resurser. I viss utsträckning kan det även avse att komplettera med någon delvis ny förmåga (t.ex. C UAS⁴) eller något nytt krigsförband (t.ex. divisionsartilleri). Åtgärder för snabb förmågeuppbyggnad vilar till stora delar på tre ben;

- a) Finansiering,
- b) Operativa behov,
- c) Produktionsmöjligheter.

Finansiering är en nödvändig förutsättning för snabb förmågeuppbyggnad, men det kan även finnas andra begränsningar.

Behov av åtgärder kan i stor utsträckning härledas ur styrkor och svagheter identifierade i Försvarmaktens operativa verksamhet samt värdering av befintlig krigsorganisation. Detta innebär att behoven i första hand identifieras av ledningsstaben, insatsledningen och försvarsgrensstaber.⁵

Produktion för snabb förmågeuppbyggnad kan ske såväl internt inom Försvarmakten (förbandsproduktion m.m.) som av externa leverantörer (främst produktion av materiel och förnödenheter samt lokaler och anläggningar). Produktion hanteras i första hand inom förmågeskapande verksamhet vilket innebär att ledningsstaben, produktionsledningen och försvarsgrensstaber är centrala aktörer inom Försvarmakten. FMV och FortV ger i många avseende avgörande stöd till förmågeskapande, medan industri och andra företag i Sverige eller utomlands genomför mycket av den konkreta produktionen.

2.3 Förberedelser inför kommande försvarsbeslut

Huruvida kontrollstation 2023 (K23) och försvarsbeslut 2025 (FB25) ska förberedas och därefter genomföras som aviserats eller om kriget i Ukraina innebär att detta bör förändras återstår i skrivande stund att se. Denna fråga är sannolikt inte den för närvarande högst prioriterade, men ett ställningstagande bör ske de närmaste månaderna.⁶

Förberedelser inför kommande försvarsbeslut avser i första hand förberedelser för av regeringen aviserad K23 samt FB25. I Försvarmaktens regleringsbrev för år 2021 (RB21) resp. år 2022 (RB22) har Regeringen gett Försvarmakten i uppdrag att ta fram olika underlag inför K23. Främst avses följande uppdrag:

RB21 – uppdrag 13. **Militär förmåga i övre Norrland**. Detta uppdrag avser att analysera och redovisa möjligheterna till förstärkning av den militära förmågan och närvaron i norra Lappland

⁴ C UAS – Counter Unmanned Aerial Systems, dvs system för att skydda sig mot motståndarens obemannade flygande system (tidvis benämnt drönare).

⁵ Avdelningar inom PROD (RIKSHV, LEDUND och LOG) sammanhåller värdering för sina respektive krigsförband och kan därmed identifiera behov hos dessa. Generellt är det dock insatsledningen och försvarsgrensstaber som är tyngdpunkten i såväl krigsförbandsvärdering, taktisk värdering, funktionsvärdering som operativ värdering.

⁶ Frågan lyfts bl.a. i *Överenskommelse om det militära och civila försvaret*, (nedladdat från regeringskansliets hemsida: <https://www.regeringen.se/4947b3/globalassets/regeringen/dokument/forsvarsdepartementet/overenskommelse-om-forsvaret-16-mars.pdf>, 2022-03-28,) men förtjänar ytterligare uppmärksamhet framöver.

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

och skulle kunna resultera i ett återupprättande av regementet I22 eller andra typer av förmågeförstärkningar.

RB21 – uppdrag 15. **Förberedelser inför kontrollstation 2023.** Detta uppdrag avser 17 punkter som nämns i propositionen för försvarsbeslutet 2020 (FB20), men som inte rymdes inom den tilldelade ekonomin.

RB21 – uppdrag 16. **Förberedelser inför försvarsbeslutet 2025.** Detta uppdrag avser i stort att ta fram en perspektivstudierapport inför FB25.

RB22 – uppdrag 14. **Förberedelser inför kontrollstationen 2023 - bedömning av genomförandet av försvarsbeslutet 2020.** I stort kan detta ses som en halvtidsuppföljning ur Försvarsmaktens perspektiv av FB20.

Vidare finns ett flertal mål- och återrapporteringskrav i RB21 och RB22, vilka kan användas som underlag för K23 och FB25.

Försvarsmakten har aviserat att man avser att inte bara redovisa svar på uppdragen ovan var för sig utan även ge en samlad helhetsbild med ÖB råd inför K23 och på sikt FB25. Inom Försvarsmakten hanteras dessa uppdrag i huvudsak som studier och planering av förmågeskapande verksamhet innebärande att ledningsstaben, produktionsledningen och försvarsgrensstaber är centrala aktörer.

2.4 Sammanhang mellan de tre processerna

Hur påverkar de varandra?

Erfarenheter från den operativa verksamheten är centrala för att identifiera och prioritera behov, i första hand för snabb förmågeuppbyggnad, men även inför kommande försvarsbeslut. Kriget i Ukraina kan resultera i erfarenheter som bör påverka svensk förmågeuppbyggnad. Det är viktigt att detta beaktas både inför kommande kontrollstationsarbete, men framförallt inför FB25. Exempelvis FOI bör kunna samla in, analysera, sammanställa och redovisa erfarenheter från kriget i Ukraina i öppen form. Försvarsmakten torde i sin ordinarie verksamhet genomföra liknande informationsinhämtning samt analyser. Centrala delar av Försvarsmaktens analyser kan dock bli sekretessbelagda och därmed inte lika tillgängliga inför exempelvis försvarsberedningens arbete. Preliminära erfarenheter och slutsatser bör kunna börja dras redan framåt sommaren 2022, medan kompletterande informationsinhämtning och djupare analyser bör ges längre tid.

Resurstillskott och åtgärder som genomförs för den snabba förmågeökningen kan till del förändra utgångsläget inför kommande försvarsbeslut. Efterhand kommer åtgärderna även att påverka vilken förmåga som är tillgänglig för den operativa verksamheten.

Vilken förmågeutveckling som är långsiktigt önskvärd är centralt för FB25. Men det bör även beaktas vid prioritering och val mellan alternativa åtgärder för snabb förmågeökning. Den nu pågående omvärldsutvecklingen och erfarenheter från kriget i Ukraina torde även bli centrala ingångsvärden för K23 och FB25.

Vem inom Försvarsmakten och vilka andra myndigheter berörs främst?

Ledningsstaben leder alla tre processerna och kommer att vara mycket aktivt engagerad i snabb förmågeökning och underlag inför K23 samt FB25. Produktionsledningen med stöd av FMV och FortV har central roll för främst snabb förmågeökning och underlag inför K23 samt FB25. Insatsledningen torde i huvudsak fokusera på den operativa verksamheten. Försvarsgrensstaber deltar i alla tre processer. Att samma aktör deltar i flera processer kan orsaka resurskonflikt mellan främst snabb förmågeökning och underlag inför K23 samt FB25. Å andra sidan bör det ge goda förutsättningar för samordning mellan processerna.

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

Sannolikt kommer fokus de närmaste månaderna att vara den operativa verksamheten och snabb förmågeökning, men det är viktigt att inte vänta för länge med förberedelser för K23 om den ska kunna genomföras som aviserat.

3 Diskussionspunkter rörande snabb förmågeökning

För att möjliggöra snabb förmågeökning kan det finnas behov av att förändra attityder och tankesätt och av att frånga ordinarie och invanda rutiner och regelverk. Detta kan mycket väl inkludera risktagande i olika avseenden, vilket i sin tur förutsätter att involverade beslutsfattare accepterar att vissa misstag kan komma att ske.

I exempelvis en anskaffning kan kostnadseffektivitet, prestanda och leveranshastighet i någon mening behöva balanseras mot varandra. I den utsträckning det säkerhetspolitiska läget medför att leveranshastighet ska prioriteras kan detta få negativa konsekvenser för andra aspekter.

Det är viktigt att regeringen och berörda myndigheter har gemensam syn på detta. Det torde även vara viktigt att de allra högsta beslutsfattarna är tydliga i dessa avseenden om handläggare hos berörda aktörer ska ta till sig och tillämpa den här typen av förändrade attityder och tankesätt.

3.1 Kategorier av åtgärder - begränsad produktionskapacitet

En mycket grov bedömning är att åtgärderna i Försvarsmaktens redovisning 2022-03-08 torde vara i linje med en snabb ökning av försvarsanslagen till 2 % av BNP. Huvuddelen av ökningen avser sannolikt investeringar (anslagspost 1:1.3 och anslag 1:3), varav en mindre del är åtgärder som annars skulle genomförts senare inom ramen för FB20. En mindre del av åtgärderna, avseende bl.a. personal och infrastruktur (hyror), ger en permanent höjning av förbandsverksamhetens (anslagspost 1:1.1) årliga kostnader.

En stor del av investeringskostnaden i Försvarsmaktens redovisning avser materiel som sannolikt skulle kunna anskaffas från USA. Till dessa hör exempelvis jaktrobotar (AMRAAM) och luftvärnsrobotar (Patriot) samt möjligen transportflygplan (C-130 Hercules) och divisionsartilleri (MLRS/ATACMS).⁷ USA har, jämfört med svenska behov, såväl en stor produktionskapacitet som stora förråd. En knäckfråga för hur snabbt anskaffning kan genomföras torde då vara hur amerikanska myndigheter och försvarsföretag väljer att prioritera Sveriges behov relativt egna behov och andra kunder.

En annan stor del av investeringarna avser vad som i princip kan ses som civila produkter eller civila förnödenheter. Exempel på sådan materiel och förnödenheter är lastbilar, drivmedel, livsmedel och läkemedel. Eventuellt hör även reservelkraft till denna kategori. Försvarsmaktens behov är relativt små i jämförelse med det civila samhällets normala behov vilket skulle kunna innebära att Försvarsmaktens behov kan tillgodoses relativt snabbt. Dock påverkas produktionen för närvarande av bl.a. brist avseende halvledare.

En annan viktig del av investeringarna avser materiel som i huvudsak tillverkas av försvarsindustri i Sverige eller Europa med jämförelsevis begränsad kapacitet. Exempel på sådan materiel kan vara reservdelar, utbytesenheter, granatkastarpansarbandvagnar, bandvagnar och splitterskyddade enhetsfordon. När det kommer till mer kvalificerad materiel som robotar och nyutvecklade system kan

⁷ AMRAAM, Patriot, C-130 samt MLRS/ATACMS bedöms vara materielsystem som, beroende på USA:s prioritering av Sverige som kund, skulle kunna anskaffas relativt snabbt. Dessa materielsystem kan potentiellt vara av stor ekonomisk omfattning.

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

Sverige välja att lägga beställningar hos svensk eller europeisk försvarsindustri. Givet säkerhetsläget är det dock troligt att även andra europeiska länder kommer att vilja öka sina beställningar hos den egna industrin i närtid⁸. Det finns därmed en uppenbar risk för stora begränsningar avseende produktionskapaciteten i den svenska och europeiska försvarsindustrin på kort sikt.

När det kommer till materielkostnader finns en risk att den kraftigt ökade efterfrågan kan leda till förhöjda priser för försvarsmateriel.

3.2 Budgetera och sedan detaljplanera/genomföra – en enklare planerings- och budgeteringsprocess?

Ordinarie rutiner innebär förenklat att myndigheterna genomför ett omfattande planeringsarbete som grund för statens tilldelning av medel, riksdag och regering tar ställning till förslagen varpå myndigheterna genomför beslutad verksamhet. Denna metod är dåligt anpassad efter en situation där det är av mycket stor vikt att beslut för att öka förmågan fattas snabbt, samtidigt som det råder stora osäkerheter om leveranskapacitet och möjliga leveranstidpunkter.

Exempelvis råder varken Försvarsmakten eller FMV över hur USA prioriterar Sverige som kund. En hög prioritering skulle medge mycket stora investeringar det närmaste året, medan en lägre prioritering skulle kunna medföra att dessa investeringar kan genomföras först om flera år. Liknande resonemang kan föras avseende anskaffningar från försvarsindustri i Sverige eller Europa med begränsad produktionskapacitet.

Slutsatsen är att myndigheterna behöver mycket stor handlingsfrihet att nyttja de möjligheter att anskaffa materiel som uppstår, utan att vara bundna till att i förväg specificera tidpunkt för olika investeringar. Detta skulle underlättas om myndigheterna får en resursram och brett mandat att inom ett tydligt angivet syfte (snabb förmågeökning) genomföra de investeringar som blir möjliga utan att i förväg ha redovisat en detaljerad och tidsatt plan för dessa.

3.3 Snabb förmågeökning respektive risktagning avseende optimal effektivitet

Försvarssektorn kan komma att ställas inför valsituationer avseende hur man ska prioritera snabbhet i förmågeökning i förhållande till att följa ordinarie rutiner. Fastställda rutiner syftar bl.a. till att främja optimalt resursutnyttjande, förebygga misstag samt följa lagar och förordningar. Om snabbhet i förmågeökning prioriteras kan det vara nödvändigt att göra avkall på ordinarie rutiner och därmed ta vissa risker avseende exempelvis lägsta kostnad eller optimal kvalitet. Om och när misstag eller felsatsningar uppdagas måste de ansvariga kunna förklara och försvara att ambitionen att snabbt tillföra förmåga även innebär att vissa satsningar kan gå fel. Det är viktigt att de involverade aktörerna, främst regeringen och myndigheter, är medvetna om denna risk och har en gemensam syn på i vilken utsträckning risken får tas.

3.4 Förenkla myndigheternas planerings-, kravställnings- och upphandlingsrutiner

I flera fall torde myndigheternas normala rutiner för planering, kravställning och upphandling ta mer tid än den rena produktionstiden i industrin. Om det är viktigt att öka förmåga snabbt behöver myndigheterna få utökade mandat att vid behov frånga ordinarie rutiner samt exempelvis genomföra riktade

⁸ T.ex. rapporterade Dagens Industri den 28 februari att Tyskland beslutat att kraftigt öka sina försvarsutgifter redan från innevarande år (nedladdat 2022-04-06 från <https://www.di.se/ledare/foelj-efter-tyskland/>).

Titel

Diskussionsunderlag – Snabb förmågeökning – några frågeställningar

Memo nummer

FOI Memo 7856

upphandlingar. Myndigheterna behöver också se över sina egna rutiner och vara beredda att frångå gängse processer.

3.5 Avsteg från tillståndprocesser

I flera fall kan tillståndprocesser försvåra eller försena åtgärder för snabb förmågeökning, vilket tidigare studerats av FOI.⁹ Tillståndprocesser kan ta flera år innan beslut och ikraftträdande, och vara oförutsägbara med risk för förseningar exempelvis vid överklagande av beslut. Exempel då tillståndprocesser kan behövas:

- Utökade drivmedelsförråd kan medföra att nya eller utökade miljötillstånd erfordras.
- Reservelkraft är ofta dieseldriven och kan därmed kräva lokala mindre eller större diesel-tankar. Vilket i sin tur kan erfordra miljötillstånd.
- Utökade materielvolymen torde i flera fall medföra behov av ytterligare förrådsutrymme och materieluppställningsplatser. Det är viktigt att sådana inte försenas av olika processer.
- Utökad verksamhetsvolym kan medföra behov av utökade miljötillstånd på främst ordinarie övnings- och skjutfält samt utökade tillstånd att nyttja exempelvis flygbaser.

3.6 Behov för det civila försvaret

Resonemangen ovan utgår i huvudsak från de åtgärder för att öka den operativa förmågan som Försvarmakten redovisat i mars 2022.¹⁰ Försvarmaktens redovisning visar att myndigheten har en tydlig och detaljerad uppfattning om behov av åtgärder på kort och längre sikt avseende det militära försvaret. Sannolikt har Försvarmakten också en rimligt god uppfattning avseende det militära försvarets behov av stöd från övriga totalförsvaret mot bakgrund av myndighetens arbete avseende bl.a. en sammanhängande planering för totalförsvaret.¹¹

Huruvida aktörer med ansvar inom det civila försvaret har en lika tydlig och genomarbetad uppfattning avseende övriga mål för det civila försvaret¹² förefaller osäkert. MSB har redovisat förslag till åtgärder under 2022 för att stärka det civila försvaret.¹³ Huruvida det finns en lika tydlig bild av behov för de kommande åren framgår inte. Den allmänna debatten har så här långt till stora delar fokuserat på att snabbt öka det militära försvarets förmåga. Behovet att stärka det civila försvaret lyfts bl.a. i den överenskommelse mellan riksdagens partier om det militära och civila försvaret¹⁴ som gjordes den 16 mars 2022, men förtjänar ytterligare uppmärksamhet framöver.

⁹ Nu är det bråttom! En studie om infrastrukturförsörjning under Försvarmaktens tillväxt 2021-2030! FOI-R—5114, Februari 2021.

¹⁰ Försvarmaktens svar på regeringsuppdrag om stärkt förmåga, FM 2021-19703:10, 2022-03-08.

¹¹ Inriktning för en sammanhängande planering för totalförsvaret, Regeringsbeslut Fö nr 29, 2017-12-17.

¹² Prop 2020/21:30: Målet för det civila försvaret ska vara att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen,
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- upprätthålla en nödvändig försörjning,
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka motståndsviljan,
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar i fred, och
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

¹³ Svar på uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att bedöma vilka åtgärder som bör vidtas för att stärka det civila försvaret, Ju2022/00865, MSB 2022-03446, 2022-03-10.

¹⁴ Överenskommelse om det militära och civila försvaret, nedladdat från regeringskansliets hemsida: <https://www.regeringen.se/4947b3/globalassets/regeringen/dokument/forsvarsdepartementet/overenskommelse-om-forsvaret-16-mars.pdf>, 2022-03-28,